NA ROZLOUČENOU

Milí čtenáři a vážení přátelé! Jak Vám již známo z oznámení v minulém čísle "Pokroku Západu", tedy časopis, jehož jsem byl vůdčím duchem po 20 roků, přešel ve vlastnictví "Hlasatele" v Chicagu, Ill., a zároveň tímto číslem končí moje novinářská kariéra. Nerad píši tyto řádky, poněvadž jsem nabyl mnoho přátel v této mé novinářské působnosti a též také i nepřátel, avšak odcházím s čistým svědomím a s plným přesvědčením, že vykonal jsem poslání novinářské v duchu národním, jako občan této mocné republiky, jako poctivý Čech bez všelikého humbugu a bez hledání slávy. Vzalo to mnoho práce a strádání vypracovati časopis na ten stupeň, na němž jej zanechávám, avšak sám nebyl bych toho docílil, nebýti neúnavné práce mé ctěné manželky, kterážto po dlouhá léta pracovala v administraci a zároveň řídila "Ženskou Hlídku", jež nalezla tak mnoho vážených přátel, a s vydatnou pomocí synovou časopis byl postaven na výši, na níž jej zanecháváme.

Když jsem převzal v řízení časopis tento, byla proti němu antipatie po stránce politické i náboženské a tu vzalo to mnoho namáhání a poctivé práce, usvědčiti čtenáře, že list bude řízen v duchu amerických časopisů a že bude měřiti všem Čechům a českým spolkům jednou mírou, a že půjde za určitým cílem bez ohledu na osobu neb osoby, což v některých kruzích vzbudilo nevůli.

Odcházím z pole novinářského působení, jak jsem již pravil, s čistým svědomím a s potěšením milým četným příznivcům tohoto časopisu vzdávám vřelé a srdečné díky a mým nepřátelům k ukojení jejich svědomí nečiním žádné výtky.

Doufám a jsem přesvědčen, že noví majitelé si udrží Vaši, nám až dosud věnovanou přízeň a doporučuji je do přízně Vaši.

Končím s přáním šťastného a úspěšného nového roku a mnoho následujících a bude mým potěšením s Vámi se sejíti v jiném oboru působení. Vác. Buresh.

ITHACA, NEBR.

Dne 23. prosince 1920.

Ctěná redakce! — Četl jsem vaše oznámení o vykoupení vašich listů redakcí "Hlasatele". S politováním musí každý Čech patřiti na to, že zaniká nejlepší list na středozápadě. Ten, který se udržel skorem půl století, zaniká nyní v těch poválečných nesnázích a snad i nedostatkem přízně českého lidu. Čechové v něm ztrácí dobrého přítele, který odejde, by se více nevrátil. Ale bude následován jinými listy, takže za pár roků nebude kloudného a neutrálního listu. Pozdě budou snad Čechové litovati, co ztratili a poznají, že mohli býti dobrými Američany a při tom nad Američany, že umí mluviti a čísti jednou řeči více.

Vám pak, pane Bureši, děkuji jménem svým a mnoha jiných za péči, se kterou jste "Pokrok" vypravoval tak, že byl nejlepším přítelem v každé české rodině. A vrátí-li se kdy "Pokrok" v život, že máte ve mně podporovatele a rozšiřovatele.

S úctou—
John Pitela, Ithaca, Neb.

NAŠE NÁVŠTĚVY

* Pan Jan Stuchlík, vážený starý osadník z Bruno, Nebr., a dávný příznivec "Pokroku", zavítal do Omahy ve středu m. t. a při této příležitosti potěšil nás též návštěvou v našem závodě. Pan Stuchlík mezi jiným s námi sdělil, že do Omahy přijel hlavně za tím účelem, aby odtud doprovázel domů svoji vnučku, 16-letou slečnu Irmu Gruntorádovou, která v Council Bluffs navštěvuje katolický vzdělavací ústav a vánoční prázdniny stráví doma u své matky a v kruhu ostatních příbuzných. Po čas svého pobytu v Omaze, p. Stuchlík byl milým hostem v domácnosti své sestry, pí. Kateřiny Loeschové, na jižní 13. ulici. Před svým odchodem, pan Stuchlík, aby zajistil si dobrou četbu na příští rok, obnovil si předplatné na dvou-týdenní "Hlasatel", který po novém roce budou všichni příznivci a čtenáři našeho časopisu na místě "Pokroku Západu" dostávat.

SYROVÉ A PASTEURISOVANÉ MLÉKO

(Píše Dr. Karel H. Breuer, Lincoln, Nebr.)

Vše se na světě mění, jak věda pokračuje a každé nové poznatky způsobí převraty v náhledech a způsobech používání známých věcí. Nejčastěji pozorujeme změny tyto v lékařství, neb statisíce lékařů a učenců pracuje na poznávání zákonů přírody a proto každým týdnem přijde něco nového a již jsme tak zvykli těmto novinkám, že, když by některý týden lékařské časopisy nepřinesly nic nového, tak by nás to naplnilo podivem. Za poslední desítiletí byla věda lékařská obohacena o tolik epochálních nálezů, že dnešní způsob léčení jest zcela jiný, než byl ten před desíti lety. Každým dnem poznáváme nové zákony přírodní a vysvětlujeme nové záhady. Až posud nejvíce pokroku bylo učiněno v bakteriologii, nemocech infekčních a ve všem, co se týká kvašení a infekce.

Ku př., jak dlouho jsme znali nemoc, obyčejně revmatism zvanou, o níž se vystřídalo tolik různých náhledů o theorii a tolik různých způsobů léčení pro ni bylo odporučeno, a přece teprve v posledních šesti letech poznána její pravá povaha, odkryto bylo velké tajemství, že jest vlastně také jen infekce, že její původ vězí v nakažení bakteriemi a zároveň dokázáno, že při každé infekci v těle se netvoří hnis, že jsou některé infekce, které působí buď jen bolení, neb jen nehnisavé bolestné záněty aneb jen záněty tak slabé, že jich nemocný ani mnoho nepozoruje.

Když poznány byly bakterie jako příčiny kvašení, kysání, hnití atd. a jako příčiny různých nakažlivých nemocí, ovšem každý se jich bál a nastalo všeobecné ničení bakterií všude. Zdokonalena sterilisace a objevena pasteurisace, kterážto poslední používána byla hlavně při potravinách. Sterilisace záleží v tom, že se látka, která se má zbaviti bakterií, buď uvaří v horké vodě, neb upeče v suchém horku, jako v troubě u kamen, neb zahřeje vysoko v páře. Však tím se porušují mnohé potraviny a tedy místo toho zavedena pasteurisace, při níž se potravina zahřeje blízko bodu varu, ale ne až k tomuto bodu. toto se hodilo velmi dobře na mléko, které zvláště v létě, když je všude teplo, tuze rychle kysalo a kazilo se. Pasteurisované mléko vydrželo než se láhev s ním otevřela, třeba v teple několik dní, než zkysalo, poněvadž byla velká většina bakterií zničena.

Poněvadž malé dítky trpívaly v létě velmi často průjmem, který býval často způsoben kvašením v mléce, začaly se krmiti dítky mlékem pasteurisovaným. Průjmy ovšem přestaly, ale po delší době pozorováno, že dítky krmené pasteurisovaným mlékem, nebyly tak čilé, zdravé a nerostly tak jako dítky krmené mlékem syrovým, přímo od krav. Nějaká příčina v tom byla, pasteurisováním se stalo něco s mlékem, že nebylo již tak užitečné k výživě dítek, jako mléko syrové. Proto také se říkávalo dávno, že mateřské mléko jest nejlepší, poněvadž mateřské mléko dostalo dítko přirozeným způsobem, neb nebylo ani zvařené, ani pasteurisované, ani zkysané. Neobsahovalo tolik bakterií, jako kravské a tím se vysvětlilo mnoho, co bývalo záhadou.

Brzy na to objeveny zvláštní látky v různých potravinách, látky, mající mnoho vlastností podobných, jako má protoplasma, látky, které dráždí různé tělesné žlázy a různá ústrojí k větší činnosti, aneb jež slouží jaksi za pojítko mezi šťávami vylučovanými různými žlázami a potravou, tak že bez nich se potrava vůbec nemohla státi částí těla dítěte. Hned zahájilo na tisíce lékařů-učenců bádání v tomto směru a objeveno bylo velmi mnoho takových látek a vysvětleno mnoho různých záhad, jimž jsme dříve nemohli porozuměti. Ku př. tím se vysvětlila nemoc kurděj (scorbutus), nemoc křivice (rhachitis), nemoc beri beri a jiné, které, jak poznáno bylo, byly způsobeny jen nedostatkem některých z těchto vitaminů, jak se látky nazvaly. Poznali jsme, že vitaminy se nalézají nejvíce v mléce a ve vejcích, ale jen pokud jsou syrové, neb se vitaminy zničí horkem, asi podobně jako kvasnice, neb pepsin v žaludku a podobné živé látky. Vitaminy se ale nalézají také v zelenině a ovoci, hlavně v slupkách a kůře a proto, když se nemocní na křivici, kurděje, beri beri a jiné podobné nemoce dají na správnou dietu a dostane se jim potřebných vitaminů, rychle se vyléčí beze všech obyčejných léků.

Tedy zde chci poukázati na používání pasteurisovaného mléka. Když se dává dítkám mléko od neznámých krav, když se neví, jak je mléko nadojeno, když se lze domnívati, že mléko nebylo čistě nadojeno, pak je lépe je pasteurisovati, neboť je tak bezpečnější, ale když lze dostati mléko pro dítky od souseda, když se takový soused neb známý naučí krávu čistě podojiti, aby nenapadlo do mléka mnoho prachu z krávy a nečistoty, pak je lépe dávati dítku čisté mléko nepasteurisované, a dítko bude na něm mnohem lépe prospívati. Pouhé přecezení mléka třeba skrze plátno je málo platné, neb cezením se z něj dostane ven jen hrubá nečistota, jako sláma, chlupy atd., ale ne bakterie. Ty projdou skrze plátno.

Čistě se nadojí mléko hlavně, když si udělá dojič plátěnou plachtu, s háčky k zapínání krávě přes hřbet. Dole má mít čtyry otvory pro struky. Plátno se navleče přes struky a zapne přes hřbet pevně, aby struky vyčnívaly ven. Pak struky umyjí dobře teplou vodou a mýdlem a ruce dojiče také. Dojič má mít na sobě každý den čerstvě vyprané bílé šatstvo, pouze k dojení používané. Pak když má stoličku se schodem, na nějž postaví dížku a tato má mít trychtýřovitý otvor, tak aby se mléko do ní stříkalo se strany ne svrchu, tak aby svrchu nemohlo nic do něj padat. Pak se dá podojit dosti čistě. Plachta má býti každý den čistá, vypraná. Po podojení se má mléko přecediti skrze dvě plátna, mezi něž se dá tenká vrstva čisté lékařské vaty, která jedině zachytí hodně bakterií, ale také ne všecky. Takto se získá čistého mléka, které nemusí býti pasteurisované. Nejčistější mléko je dojené strojem.

VÝZNAMNÝ ÚSPĚCH ČESKÉHO BANKOVNÍHO ÚSTAVU

Ve schůzi ředitelstva Americké Státní Banky, která se odbývala v pátek, dne 3. t. m., bylo usneseno zvýšiti kapitál banky ze $400,000 na $600,000 a nechati přebytek v obnosu $200,000 nadále. Tímto zvýšením bude obnášeti kapitál i přebytek $800,000. Nové dílce v obnosu $200,000 budou nabídnuty na prodej nynějším zákazníkům banky i jiným obchodníkům, kteří by chtěli s bankou navázati obchodní styky.

Americká Státní Banka byla založena 5. dubna 1911 se splaceným kapitálem a přebytkem $350,000 a pokračovala v obchodě s takovým úspěchem, že bylo možno zvýšiti kapitál a přebytek 8. ledna 1914 na $500,000 a v lednu 1917 na $600,000. Mohovitost banky obnáší nyní přes

pět millionů a sedm set tisíc dollarů

a noví vkladatelé se hlásí každodenně, takže další vzrůst jest zaručen.

Banka se těší velké přízni našeho obecenstva a zvláště v zahraničním obchodě, což je nejlépe dokázáno velkým množstvím zásilek ze všech dílů Spojených Států, jakož i Kanady.

Úředníci banky jsou: J. F. Štěpina, předseda; Jan A. Červenka, místopředseda; Jos. Dušek, místopředseda; Adolf J. Krása, pokladník; Otto Kašák, příruční pokladník; Vilém F. Kosobud, příruční pokladník.

V ředitelstvu zasedají: Michael Zimmer, Dr. Anton Biankini, Jan Fučík, V. A. Geringer, John C. Krása, Ernest Kunde a Vincent Wyman.

Jaký zájem se jeví o prodej nových dílců Americké Státní Banky, je nejlépe vidno z toho, že sotva vešlo v známost rozhodnutí ředitelstva o zvýšení kapitálu, již mnoho prosperujících obchodníků učinili své přihlášky.—

DALŠÍ PŘÍSPĚVKY ŽENSKÉ ÚTULNĚ V BRNĚ

V "Ženské Hlídce" oznámeno $105.57
Pan William Malý, Bay Shore, L. I. N. Y. 1.00
Pan John Hanek, New Prague, Minn. 1.00

Celkem $107.57

Další příspěvky laskavě zasílejte na administraci "Ženských Listů" v Chicagu, Ill.

Přes čtyři sta obětí zemětřesení v Argentině

Z Buenos Aires se oznamuje, že počet usmrcených a vážně poraněných při katastrofálním zemětřesení v Argentině, ku kterému došlo v pátek předminulého týdne, je přes 400. Tato číslice je založena na zprávách, které došly z postiženého pásma. Velká část území zemětřesením postiženého je zaplavena. Pomocné práce jsou prováděny jenom s největšími potížemi.

Krajan zapálil svůj domov a pak se zastřelil

Česká osada v Schuyler, Neb., vzrušena byla v těchto dnech sebevraždou krajana Josefa Čecha, tesaře, který v pondělí minulého týdne zastřelil se ranou z pušky. Před provedením zoufalého činu rozlil asi pět galonů gasolinu na stěny a podlahu svého domova a své obydlí zapálil. Jeho mrtvola nalezena byla v garáži a puška ležela podle něho.

Řekové poslali zástupce do Ameriky

Dr. Sicillinos, náčelník politické úřadovny řeckého ministerstva zahraničních záležitostí, byl jmenován vyslancem Řecka pro Spojené Státy. Nový vyslanec prohlásil, že odebéře se do Ameriky na počátku ledna a nepochybně bude provázen na cestě této princeznou Anastasií, jež před svým provdáním za řeckého prince Krištofa byla paní William B. Leedsovou z New Yorku. Dr. Sicillinos, který je 40 roků stár, byl několikráte uvězněn Venizelisty. Prohlásil, že Řekové jsou rozhodnuti ztratiti vše, i svoje životy, jen aby si udrželi svého krále. Edward Capps, americký vyslanec, a major Martin C. Shallenberger, vojenský přidělenec, navštívili ve čtvrtek minulého týdne královský palác v Athénách a zapsali se do knihy návštěvníků. Byli provázeni do paláce brasilským vyslancem a bylo oznámeno, že jedná se o akt zdvořilosti a že návštěva tato nebyla nařízena vládou washingtonskou.

Velké požární škody v Nebrasce

Požární ztráty v Nebrasce od 1. prosince roku 1919 až do 1. listopadu tohoto roku jsou celkem $2,320,151.71, dle statistiky, vydané C. E. Hartforderem, státním požárním maršálem. Během této jedenáctiměsíční periody sedm osob zahynulo při požárech. Téměř polovina těchto ztrát připadá na Omahu, kde 442 požáry způsobily škodu v obnosu $650,521.26.

Stávky v Československu skončeny

Kabelogram Československé Tiskové Kanceláře ve Washingtoně z Prahy sděluje, že stávkové hnutí v Československé republice bylo skončeno. V zemi panuje naprostý klid. Senát schválil rozpočet a německý návrh resolucí o úlevách při poválečných půjčkách ve prospěch hospodářsky slabých jednotlivců a společenstev. Sděluje se, že všechny české strany jsou ochotny vyhověti oprávněným německým požadavkům.

Bílý vrah lynčován byl v Texasu

Z Fort Worth, Tex., se oznamuje: Tom W. Vickery, běloch, obviněný z vraždy policisty Jeff C. Couche, ku které došlo v pondělí, byl ve čtvrtek minulého týdne krátce po půlnoci vzat zástupem lidí z vězení a pověšen. Několik ran bylo vypáleno do jeho mrtvoly. Dvacet pět maskovaných mužů vstoupilo do vězení a přemohli žalářníka a jeho pomocníky. Vickery vytažen byl z postele a dopraven do lesíka nedaleko jatečního distriktu a zde pověšen na stromě. Vickery byl 30 roků stár a povoláním šofér.

Revoluční spiknutí odhaleno na Kladně

Z Prahy v Československu oznamuje se pod datem 22. prosince: Podrobné plány o zamýšleném revolučním hnutí byly nalezeny mezi dokumenty agitátorů na Kladně, městě, jež nalézá se 15 mil severozápadně od Prahy, dle sdělení Národních Listů, a časopis jmenovaný sděluje, že dle tohoto plánu mělo dojíti k utvoření komunistického ministerstva a zřízení dělnických rad.

Farmářská pomocná předloha přijata

Dům zástupců ve Washingtoně přijal ve středu minulého týdne 196 hlasy proti 86 farmářskou pomocnou předlohu, kterou stanoví se vysoké clo na řadu zemědělských produktů, jichž cen pokles je připisován farmáři z části soutěží se zbožím přiváženým. Předloha tato jde nyní do senátu, kde osud její zdá se býti nejistým. Bude o ní jednáno senátním finančním výborem po svátcích, avšak prodloužená debata, učiněná možností senátními pravidly, může znamenati porážku předlohy. Předloha tato byla podporována 154 republikány, 41 demokratem a jedním prohibicionistou a proti ní byli 72 demokraté a 14 republikánů. Značný počet kongresníků z industriálních sekcí země odsuzoval předlohu jako třídní zákonodárství, které bude míti za následek zdražení životních potřeb.

Nové krvavé bouře v Irsku

K prudkým bojům došlo mezi značně silnými zástupy civilistů na jedné straně a vojáky a policií na straně druhé ve středu minulého týdne v oblasti, ležící mezi Callan, okres Kilkenny, a Glenbower, okres Tipperary, v Irsku. Vojenská policie byla zaskočena ve třech různých místech ve středu minulého týdne a několik vojáků a civilistů bylo při tom usmrceno a poraněno.

Napjetí mezi Gruzinskem a Ruskem

Diplomatické depeše, získané odborem státu ve Washingtoně, sdělují, že napjetí mezi Ruskem a Gruzinskem dosáhlo vrcholu. Válka mezi těmito dvěma zeměmi se považuje za neodvratnou. Během prvních dvou týdnů měsíce prosince gruzinská vláda nařídila zatčení všech mužů, nemajících u sebe dokumentů a žádných patrných prostředků k živobytí. Při tom zatčeno bylo mnoho osob, jichž dokumenty naznačovaly, že jsou bolševickými agenty. Všichni zatčení dopraveni byli do táborů v lesích a zde přinuceni káceti stromy a připravovati dříví. Odvetou za to bolševická vláda zatkla gruzinské zástupce v Erivanu a Baku a zastavila dodávky oleje a jiného paliva Gruzinsku. Bolševici žádali dále o vydání třech lodí, kdysi patřících generálu Wrangelovi, a ochranu pro ruské lodě, vstupující do gruzinských přístavů. Žádáno ovšem také, aby všichni bolševičtí zajatci byli propuštěni. Gruzinská vláda tyto požadavky zamítla a následkem toho mezi oběma zeměmi je velké napjetí.

Německý dělnický předák zemřel

Z Berlína se oznamuje, že Karl Rudolf Legien, předseda Německé federace odborových organisací a socialistický člen německé říšské rady, zemřel v neděli, dne 26. prosince. Byl 60 roků stár. Vrátil se před třemi týdny z mezinárodního kongresu odborových organisací v Londýně a navštěvoval schůze říšské rady až do vánočního odročení. Byl členem německého parlamentu od roku 1893 až do přítomné doby. Hlásil se k většinovým socialistům a v německých dělnických kruzích byl velmi vlivným.

Rakousko chce se připojit k Německu

Pařížský časopis Le Journal se dovídá z Berlína, že v tamních politických kruzích se mluví o manifestě, který připraven byl Rakouskem a kterým Svaz národů bude požádán, aby dovolil připojení Rakouska k Německu. Dr. Walter Simons, německý zahraniční ministr, a hrabě Ottokar Czernin z Chudenic, bývalý rakousko-uherský zahraniční ministr, jak se praví, vypracovali tento dokument. Časopis Petit Parisien prohlašuje, že nedávná smlouva, podepsaná Itálií a Jugoslavií, činí opatření pro vzájemnou podporu proti obnovení monarchie v Rakousku i v Uhrách.

Paní Hamonová propuštěna na záruku

Z Ardmore, Okla., se oznamuje: Paní Clara Smith Hamonová, o které psalo se po celý poslední měsíc v časopisech ve spojení se zastřelením Jake L. Hamona, člena národního republikánského výboru z Oklahomy, byla propuštěna na záruku v obnosu $12,000 po senzačním útěku do Mexika a dobrovolném návratu do Ardmore. Paní Hamonová prohlásila, že se cítí nevinnou. Odebrala se ku svým přátelům do Wilson, Kans., kde stráví nějakou dobu, načež odebéře se do El Paso, kde usazeni jsou její rodiče. Zde zůstane až do soudního přelíčení tohoto případu, o který vyvolán byl zájem v celém národě.

Dráhy nepožádají o zvýšení poplatků

Americké železnice dokončují úspěšný rok a nemají v úmyslu žádati o další všeobecné zvýšení poplatků za dopravu, dle prohlášení Thomas de Witt Cuylera, předsedy sdružení ředitelů železnic v přehledu situace drah v roce 1920. Železnice, dle jeho prohlášení, nezískávají dosud 6-procentních zisků na investovaný kapitál, avšak přes to nebude žádáno o dovolení k zvýšení poplatků za dopravu vzhledem k tomu, že s největšími nadějemi hledí se vstříc k roku příštímu, kdy očekává se docílení přiměřených zisků hospodárností a zvýšenou zdatností.

Německé ženy ženám francouzským

Vydání 800,000 dojnic, které jsou žádány na základě podmínek Versailleské smlouvy, mělo by katastrofální důsledky pro Německo, dle prohlášení v dopise, který výbor německých žen poslal ženám francouzským. V dopise tomto se praví, že po šest posledních let obyvatelstvo německých měst nemělo dostatek mléka a následkem toho úmrtnost z tuberkulosy se zdvojnásobila od roku 1913 a o 38,000 dítek zemřelo více v roce 1918 nežli v roce 1913. V Prusku samotném zvýšila se úmrtnost dítek o 100 procent. V přípise se praví, že fakta tato asi nejsou známa francouzským ženám, poněvadž nebylo dovoleno o tom psáti.

Brzdař Burlington dráhy byl usmrcen

Tecumseh, Neb., se oznamuje: C. A. Munyan z Beatrice, brzdař nákladního vlaku Burlingtonské dráhy, byl usmrcen v sobotu minulého týdne na nádraží v Crab Orchard, když spadl se zadního vozu vlaku a dostal se pod kola. Byl 26 roků stár a zanechává tu manželku.

Malý oznamovatel

PRODÁ SE BANKA V ČESKÉ OSADĚ. Prodám vzkvétající podíl v bance v české osadě ve východní Nebrasce v městě asi o tisíci obyvatel. Kapitál $20,000; vklady asi 125,000. Též moderní residenci s krásnou moderní bankovní budovou. Pro další podrobnosti pište na Lock Box 911, Lincoln, Neb. — Advertisement 22-2pd

PRODÁM 200-AKROVOU FARMU, zařízenou, po $85 akr. Bohatá černá prérie, [illegible] v Nebrasce. Dotazy adresujte na administraci tohoto listu. — Adv. 22-2pd

NEW HOME — šicích strojů v prodeji mají — Guarantee Furniture Co., 1846 Již. 13. ulice, Omaha. — Advertisement 12-tf